

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200111
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6423200111.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu – sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci osoby oprávnenej na výživné (navrhovateľka) – A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., v zastúpení právne – SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (povinný, otec) – B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., o návrhu oprávnenej na zvýšenie výživného a o návrhu povinného o zrušenie výživného, na základe odvolania povinného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25Pc/1/2023-134 zo dňa 12. apríla 2023, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v r a c i a mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom:

- vo výroku I. - zvýšil výživné osoby povinnej z vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, ktoré výživné je osoba povinná z vyživovacej povinnosti platiť počnúc dňom 12.01.2023, k rukám navrhovateľky so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci vopred.
- vo výroku II. - zročné výživné za obdobie od 12.01.2023 do 31.03.2023 vo výške 391,96 eur povolil osobe povinnej z vyživovacej povinnosti splácať v mesačných splátkach vo výške 35,- eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok tak, že v prípade omeškania splátky zročného výživného čo i len v časti, stáva sa zročné výživné splatné naraz.
- vo výroku III. - návrh osoby povinnej z vyživovacej povinnosti o zrušenie výživného na plnoleté dieťa zamietol.
- vo výroku IV. - zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/6/2013-174 zo dňa 30.01.2023 v časti určenia výšky bežného výživného v tom čase na maloletú navrhovateľku.
- výroku V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd uviedol, že vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca navrhovateľky na pojednávaní dňa 12.04.2023, na ktoré sa dostavila navrhovateľka i jej právny zástupca, otec navrhovateľky mal predvolanie na pojednávanie doručené riadne do vlastných rúk dňa 01.03.2023, na pojednávanie sa nedostavil, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania z akéhokoľvek dôvodu na jeho strane.

3. Pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovení § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

4. Z vykonaného dokazovania (výsluchom navrhovateľky, jej zástupcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise) zistil, že vyživovacia povinnosť povinného na oprávnenú bola upravená pôvodne rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/6/2013-174 zo dňa 30.01.2013 v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2011 a dlh na zameškanom výživnom za obdobie od 01.09.2011 do 09.11.2012 vo výške 260,- eur bolo povolené povinnému splácať v mesačných splátkach po 30,- eur. Od uvedeného obdobia nebola výška výživného k navrhovateľke súdom upravená a nebola ani zrušená.

5. Ďalej zistil, že od poslednej úpravy výživného na navrhovateľku v roku 2011 (uplynulo 11 rokov) došlo k objektívnemu zvýšeniu nákladov oproti pôvodnému obdobiu potrebných na uspokojovanie jej bežných potrieb, na úhradu nákladov spojených so štúdiom, aj s bežnými pravidelnými školskými a voľnočasovými aktivitami. Kým v roku 2011 navštevovala štvrtý ročník základnej školy, v dobe rozhodovania o návrhu na zvýšenie výživného je už študentkou piateho ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v D. E. F. (päťročného štúdia), dennou formou sa pripravuje na budúce povolanie a preto stále nie je schopná sama sa živiť. So štúdiom na strednej škole sú spojené zvýšené náklady (súd ich výšku konkretizuje v odôvodnení rozhodnutia v bode 16.) súvisiace napr. s maturitnou skúškou, stužkovou slávnosťou, prihláškou navrhovateľky na vysokú školu, ide o výdaje takého charakteru, ktoré v dobe poslednej úpravy výživného nebolo potrebné vynakladať. Súd poznamenal, že už samotný nástup (prechod dieťaťa) zo základnej školy na strednú školu je objektívnou skutočnosťou, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávnenej.

6. Okresný súd zistil zároveň aj zmenu v zárobkových pomeroch otca, kým v r. 2011 resp. 2012 pri určení jeho vyživovacej povinnosti sa vychádzalo z jeho zárobku v sume od 7.036,- Kč do 18.933,- Kč, jeho príjem sa zvýšil a pohybuje sa v období od 12/2022 do 02/2023 v sume od 1.036,62 – 1.165,38 eur (konkrétnejšiu špecifikáciu príjmov uvádza okresný súd v bode 17. odôvodnenia rozhodnutia - na jeho obsahové znenie odvolací súd účastníkov odkazuje). Zmenili sa aj majetkové pomery povinného (otca), podľa listu vlastníctva č. XXX v k. ú C. nadobudol rodinný dom s príľahlými pozemkami, čím mal zabezpečené bytové podmienky, v rodinnom dome býva spolu so svojou matkou, ktorá sa podieľa na nákladoch spojených s bývaním. V súvislosti s kúpou týchto nehnuteľností otec spláca úver v mesačných splátkach 300,50 eur, ktorého zostatok ku dňu 31.12.2022 v G. H. je vo výške 15.227,18 eur. Pokiaľ otec uvádzal, že má zdravotné problémy, tieto súdu nijako nepreukázal.

7. Zvýšil sa aj príjem matky navrhovateľky, kým v dobe posledného rozhodovania o výživnom mala čistý mesačný príjem cca 672,80 eur, u totožného zamestnávateľa - Stredná odborná škola obchodu a služieb v D. E. F. jej čistý mesačný príjem je už v sume 1.216,75 eur, uplatňuje si daňový bonus na maloletého syna A. 40,- eur a na navrhovateľku tiež v sume 40,- eur. Matka navrhovateľky je podľa LV č. XXX v k.ú. B. vlastníčkou rodinného domu a príľahlej záhrady vo veľkosti 1 k celku spoločne s manželom Ing. I. J., s ktorým žije v spoločnej domácnosti, zamestnaným na K. L. D., kde dosahuje priemernú čistú mesačnú mzdu 873,75 eur.

8. Vychádzajúc z rozoberaných skutkových zistení, okresný súd vyhodnotil za preukázané, že boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre zvýšenie výživného na navrhovateľku. Prispievať vyšším výživným príjmové a majetkové pomery povinného / otca aj dovoľujú. Ním uvádzané zdravotné problémy nie sú podľa názoru súdu takého charakteru, aby mu neumožňovali príjem, ktorý má toho času u svojho zamestnávateľa M. M., N., mestská časť O. v priemere 596,- eur v čistom mesačne a k uvedenému príjmu poberá ešte invalidný dôchodok vo výške cca 196,- eur a penziu cca 226,- eur hradenú z G. I., teda otec má čistý mesačný príjem 1.018,- eur. Zohľadnil pri rozhodovaní o výške výživného tiež, že matka poskytuje navrhovateľke /svojej dcére aj osobnú starostlivosť – ktorou plní voči nej vyživovaciu povinnosť a otec sa o dcéru nijakým iným spôsobom bližšie nezaujíma, neprispieva jej ničím nad rámec súdom určeného výživného, osobne sa s ňou dlhodobo nestretáva. Napokon zvýšenie výživného z doterajšej sumy 50,- eur na sumu 200,- eur mesačne je v záujme aj samotnej navrhovateľky. Poznamenal súd ďalej, že otec má ešte vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi A., naposledy určenú rozsudkom OS Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012 vo výške 40,- eur mesačne.

9. Návrh otca/povinného o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti na navrhovateľku súd prvej inštancie neakceptoval vychádzajúc z výsledkov dokazovania. Osobitne zdôraznil, že navrhovateľka nie je objektívne schopná sa ešte sama živiť z dôvodu, že je študentkou strednej školy, dennou formou štúdia sa pripravuje na svoje budúce povolanie a je odkázaná na výživné od svojich rodičov.

10. Výživné na navrhovateľku okresný súd zvýšil odo dňa podania návrhu na začatie konania - od 12.01.2023 v danej súvislosti argumentujúc, že už v tento deň bola preukázaná vyššie opísaná/zistená a preukázaná zmena pomerov. Ustálil za obdobie od 12.01.2023 do 31.03.2023 zameškané výživné sume 391,96 eur a túto sumu zameškaného výživného povolil povinnému splácať v splátkach po 35,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

11. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak že predmetný procesný nárok žiadnemu z účastníkov nepriznal. Výnimku pre rozhodovanie aplikáciou napr. ustanovenia § 55 CMP okresný súd nezistil, ako uviedol nevzhliadol také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania bolo spravodlivé.

12. Voči rozsudku sa odvolal v zákonom stanovenej lehote povinný z vyživovacej povinnosti (aj ako otec, odvolateľ). Žiada nové pojednávanie vo veci, zdôrazňuje, že on sa chcel a chce brániť, tvrdí však, že postupom súdu bolo mu zamedzené právo sa obhajovať. Dňa 12.04. 2023 mal dve pojednávania, prvé bolo o 09:15 ohľadne syna A. a druhé s dcérou A. B.. Za jemu neznámych okolností právnicki navrhovateľky boli oboznámení, že bude pojednávanie, ale na neho sa zabudlo. Dňa 12.04.2023 o 09:00 ho poslala ho Polícia Slovenskej republiky z budovy súdu preč, že je tam nahlásená bomba. Odišiel a sedel v aute, snažil sa dovolať zapisovateľke M. G., ktorej sa nedovolal, hoc musela vedieť a mohla mu zavolať späť. Nemala záujem. Asi po pol hodine išiel znova za políciou, že čo má robiť. Povedali mu, že dostali info zo súdu, že v ten deň nebude pojednávanie t.j. 12.04.2023 a že má ísť domov a budú posielané termíny – nové. Poslúchol, išiel preč, no ale pojednávanie za zvláštnych okolností bolo a bez neho. Opakovane uviedol, že pani M. G. vedela, že chce byť prítomný, viackrát jej prízvukoval, opakoval, že chce sa brániť, že sa chce zúčastniť i pojednávania. Aj na polícii tvrdia, že mala poslať iný termín alebo ho zavolať, že pojednávanie bude. Čo sa týka výživného na A. či A. B., on bude súhlasiť len s doterajším výživným t.j. 50,- eur mesačne. Ak by musel platiť 200,- eur na dcéru a 200,- eur na syna, nebude mať na cestovanie do N. J. práce a bude musieť zostať doma s príjmom iba 400,- eur (invalidný dôchodok) z toho bude 300,- úver za bývanie, 100,- eur strava, telefón 55,- eur, električka, voda, drevo, lieky, cestovanie po doktoroch a to neráta výživné. Žiada súd o pochopenie, nech neverí matke P. B., že on je zlý človek. Pripravila ho o byt, o zdravie, o deti. A chce napokon ho pripraviť aj o dom. O deťoch nevie desať rokov nič, nevie sa im ani dovolať a keď príde za nimi, nikto nie je doma. Poukazuje aj na svoj zdravotný stav, nemôže dlho stáť, preto si nevie nájsť prácu v mieste bydliska, ale našiel ju až v N., 16x do mesiaca chodí do N. do práce o 2:30 ráno vlakom, 17 nocí naspäť, musí ale aby musel žiť, lebo 400,- eur invalidného dôchodku nie je nič. Navštevuje už štyri roky psychiatra a potrebuje aj pomoc od detí. Chcú od neho 400,- eur mesačne, pričom sú zdraví a mladí.

13. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnila s rozsudkom okresného súdu, hodnotí ho za spravodlivý a zohľadňujúci všetky jej nevyhnutné náklady na zabezpečenie základných životných potrieb a aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca platiť súdom určené výživné. Z dokazovania bolo riadne preukázané, že čistý mesačný príjem otca sa pohybuje na úrovni približne 1.100,- eur, nadobudol nehnuteľnosť v k. ú. obce C. do výlučného vlastníctva. Od doby poslednej úpravy výživného otec jej neprispieval nič nad rámec súdom určeného výživného. Na všetkých nepravidelných výdavkoch a výdavkoch nad rámec bežných životných potrieb, okrem hodnoty výživného poskytovaného otcom sa podieľala výlučne jej matka, ktorá zároveň zabezpečovala i v súčasnosti zabezpečuje aj osobnú starostlivosť o ňu. Od otca v priebehu posledných 11 rokov nedostala ani darčeky, či už na sviatky, Vianoce alebo pri príležitosti iných životných udalostí, aj výživné v sume 50,- eur mesačne bolo k rukám jej matky poskytované otcom v nepravidelných intervaloch. Súdom určená suma výživného 200,- eur mesačne je podľa jej názoru nielen spravodlivé, ale zodpovedá v zmysle dokazovania aj jej odôvodneným potrebám a aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Jej otec mal riadne doručené predvolanie na pojednávania, hoc i ona potvrdzuje, že 12.4.2023 bola ráno nahlásená na súdoch SR bomba, táto situácia ale bola na OS Žiar nad Hronom vyriešená približne o 10:30 hod. a v súdnej veci pojednávanie bolo nariadené na 12:15 hod. Ju nikto zo súdu neinformoval

o odročenie alebo konanie ďalšieho pojednávania, sama sa aktívne zaujímal po vyriešení situácie na Okresnom súde Žiar nad Hronom o riadnom konaní pojednávania v určenom termíne, na ktorý sa na základe predvolania aj dostavila. Označuje za nepravdivé ale aj za tendenčné tvrdenie otca o údajnej nemožnosti dochádzania za prácou do Bratislavy z dôvodu zvýšenia jeho vyživovacej povinnosti. Po doručení rozsudku otec jej viackrát uviedol, že ak dôjde k zvýšeniu výživného dá v práci výpoveď a predloží celý rad dokladov, že nie je schopný vykonávať žiadnu prácu. Jej otec má priznaný invalidný dôchodok a D. M. M. H. poskytuje invalidným dôchodcom zľavu na cestovné vo výške 100 % z ceny cestovného lístka. Namieta aj tie výdavky, ktoré nie je nevyhnutné aby jej otec vynaložil, napr. 100,- eur mesačne na psa, 55,- eur mesačne na telefón, pričom na výživu svojich detí prispieva spolu od roku 2012 až do času podania tohto vyjadrenia 90,- eur mesačne. Otec na jednej strane odmieta prispievať na jej výživu v sume 200,- eur mesačne, ale výdavky otca na psa sú dvojnásobne vyššie ako uhrádza výživné na ňu. Otec nepreukázal ani zhoršený zdravotný stav, ktorý by vyžadoval zvýšenie výdavkov na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti. Práve naopak, jej matka, ktorá zabezpečuje o ňu osobnú starostlivosť v prevažnej miere a vyživovaciú povinnosť, má zhoršený zdravotný stav, ktorý vyžaduje vynaloženie zvýšených výdavkov nevyhnutných na zabezpečenie základnej zdravotnej starostlivosti (napríklad náklady na diétne stravovanie v dôsledku celiatického ochorenia, lieky, ktoré musí v súvislosti na základe týchto preukázaných ochorení užívať). Jej preukázané výdavky bez jednorazových a nepredvídateľných výdavkov sú vyčíslené v sume 410,- eur mesačne, otec ale na jej výživu prispieva sumou 50,- eur mesačne od jej 8. rokov, aj to nepravidelne. Rozsudok okresného súdu je podľa jej názoru vecne správny, konzistentný a zohľadňujúci zmenené pomery ako jej, tak aj otca, žiada preto potvrdenie rozsudku. Aj trovy odvolacieho konania hodnotí za procesne zavinené otcom, ktorý podaným odvolaním sa len snaží zmariť vyživovaciú povinnosť, preto je daný dôvod pre aplikáciu § 55 zákona č. 161/2015 Z. z. CMP v znení neskorších predpisov pre priznanie jej nároku na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania.

14. V nasledujúcom písomnom podaní (doručenom Krajskému súdu v Žiline 27.09.2023) označenom ako „Sťažnosť“ povinný/odvolateľ rozoberá dianie dňa 12.04.2023, ktoré predchádzalo pojednávaniu vo veci. Tvrdí, že na súde bol asi okolo 8:50, avšak zastavila ho polícia, že má ísť preč, pretože na súde je bomba. On si sadol do auta, asi po hodine išiel znovu sa opýtať čo má robiť. Bol informovaný, že 12.04.2023 dostali oznam, že nebudú žiadne pojednávania, má ísť domov, že budú posielat nové termíny na pojednávania. On poslúchol a išiel domov. Napriek uvedenému obdržal 05.05. rozhodnutie vo veci zvýšenia výživného na dcéru A. B., rozhodovali pritom bez jeho prítomnosti, čím mu odobrali právo vyjadriť sa k veci. Bol aj na polícii, že nech mu vydajú potvrdenie, že ho poslali domov. Pani M. G., ktorá mala na starosti jeho pojednávanie, mala na neho telefónne číslo, asi týždeň pred pojednávaním aj telefonovala sama od seba, že má pojednávanie 12.04.2023, a že ak sa mu nedá prísť, môžu aj bez neho. On ale sa vyjadril a povedal jej, že určite sa chce pojednávania zúčastniť, že mu na pojednávaní záleží, tak menovaná vedela, že chce prísť a zúčastniť pojednávania. Zotrváva na tom, že mu bolo v konaní odobrané právo brániť sa a žiada nariadiť nové pojednávanie. Obsahovo totožné je aj vyjadrenie odvolateľa v ďalšom písomnom podaní zo dňa 06.10.2023 doručenom v štádiu odvolacieho konania, s doplnením, že deti sa o neho už desať rokov nezaujímajú, zaujímajú ich len peniaze, dcéra má skoro 21 rokov, jej mohol vybaviť brigádu v lete, nemá však o to záujem. Na školu nemusí ísť, alebo ak chce môže študovať popri zamestnaní. Žiada odvolací súd o urýchlené prejednanie veci.

15. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2, § 3 ods. 5 písm. a) Civilného mimosporového poriadku, ďalej iba „CMP“ v spojení s § 34 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie uplatnil v zákonom stanovenej lehote na to oprávnený účastník, proti rozsudku ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, postupujúc bez nariadenia odvolacieho pojednávania, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

16. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že na prejednanie veci Okresný súd Žiar nad Hronom nariadil pojednávanie na deň 12.04.2023 o 12:15 hod. na ktoré predvolal účastníkov riadne a včas. Je nesporné, že 12.04.2023 aj v inej právnej veci - vo veci zvýšenia výživného na v tej dobe mal. syna odvolateľa - A. B. bolo nariadené pojednávanie o 09:15 hod., v zápisnici z pojednávania je konštatované, že pojednávanie sa malo konať o 09:15 hod., ktoré bolo znemožnené z dôvodu nahlásenia bomby na súd, preto bol vyhlásený núdzový stav a zamestnanci museli budovu opustiť, ďalej sa uvádza, že „nie je prítomný otec dieťaťa, jeho neúčast' nie je možné zistiť“ a napokon súd pojednávanie odročil na iný

stanovený termín. Odvolací súd vychádzajúc aj z poznanej skúsenosti nemal pochybnosť o tom, že za stavu vyhlásenia núdzovej situácie – v dôsledku nahlásenia bomby, museli všetci – zamestnanci súdu, účastníci prítomní v pojednávacej miestnosti a v budove súdu súdnu budovu opustiť a tí ktorí mienili do budovy súdu vchádzať na prípadné pojednávania nariadené v termíne v rozpätí od 9,15 hod minimálne do 10,35 do budovy ani vstúpiť nemohli. Z uvedeného dôvodu uveril odvolateľovi, že on dňa 12.4.2023 sa vo veci prejednávania výživného na syna A. dostavil ku súdu, avšak v dôsledku uvádzanej nepredvídanej udalosti do pojednávacej miestnosti nemohol vstúpiť a mohol byť informovaný o odročení pojednávania vo veci výživného na syna A., ktoré napokon bolo aj odročené na iný termín.

17. Z obsahu spisu v aktuálnej súdnej veci č.k. 25 Pc/1/2023 o zvýšenie a zrušenie výživného na navrhovateľku vyplýva, že pojednávanie bolo súdom nariadené na 12.04.2023 o 12:15 hod. Po ukončení núdzového stavu/situácie do začatia pojednávania uplynul dostatočný časový priestor a podľa názoru odvolacieho súdu odvolateľovi už nič nebránilo, aby sa na pojednávanie v určený čas ku súdu dostavil a pojednávania sa zúčastnil. Odvolateľ súd na nariadené pojednávanie riadne a včas predvolal, bol to práve odvolateľ, ktorý ako účastník sa mal zaujímať/ a aj presvedčiť sa o tom, či sa súdne pojednávanie v určený čas – 12:15 hod. uskutoční. A už vôbec nebolo povinnosťou žiadnej zamestnankyne súdu, aby odvolateľ upovedomovala, prípadne upozorňovala na to, že pojednávať sa bude. V súhrne je nutné konštatovať, že v procesnom postupe súdu prvej inštancie v súvislosti s predvolávaním otca na nariadené pojednávanie odvolací súd pochybenie nezistil.

18. Okresný súd právnu vec účastníkov prejednal a meritórne aj rozhodol na pojednávaní 12.04.2023 za účasti navrhovateľky a jej splnomocneného právneho zástupcu, bez prítomnosti odvolateľa, konštatujúc súd prvej inštancie, že predvolanie mu na pojednávanie bolo doručené riadne do vlastných rúk dňa 01.03.2023, na pojednávanie sa nedostavil, svoju účasť na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania z akéhokoľvek dôvodu na jeho strane.

19. Pochybenie okresného súdu odvolací súd ale vzhladol v iných, nasledovných procesných súvislostiach.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

22. Podľa § 32 CMP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie skutkových tvrdení.

23. Právo navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, patria medzi základné procesné práva, ktoré stranám priznáva zákon. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov (§ 187 ods. 1 CSP). Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie, obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 187 ods. 2 CSP).

24. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolateľovi (povinnému) okresný súd zaslal na deň 12.04.2023 predvolanie (viď č. I. 71 spisu), v ktorom uviedol, že je potrebné predvolať v konaní vypočuť. Zároveň, aby na pojednávanie priniesol listiny, ktoré sa na vec vzťahujú, nie sú doposiaľ v prvopise na súde, prípadne tie, na ktoré sa chce účastník na pojednávaní odvolať. Okresný súd už v predvolaní na pojednávanie vo svojej podstate považoval vo veci za potrebné vykonať dokazovanie výsluchom povinného ako účastníka, uvedené mu aj oznamoval, navyše aj odvolateľ sa dovoľáva svojho práva byť vypočutý a vytýka súdu, že jeho postupom mu bolo odňaté právo vyjadriť sa k veci. Za preukázaného procesného stavu, že súd v predvolaní na pojednávanie považoval vykonanie dokazovania výsluchom účastníka konania za potrebné, bolo žiadúce, aby v písomnom odôvodnení rozhodnutia aj zodpovedal a riadne vyargumentoval, z akého dôvodu upustil od vykonania dokazovania výsluchom povinného/ako účastníka a vykonania dokazovania listinami, ktoré by menovaný na pojednávaní priamo produkoval, označil. Podľa hodnotenia odvolacieho súdu ide o významné procesno-právne súvislosti, na ktoré bolo povinnosťou okresného súdu uviesť argumentácie v odôvodnení rozhodnutia, aby bola možnosť podrobiť odvolaciemu prieskumu ich vecnú správnosť. Tým, že takéto argumentácie súdu v odôvodnené rozhodnutia absentujú, odvolací súd má za to, že z pohľadu ust. § 220 ods. 2 CSP rozhodnutie okresného

súdu v danej časti nezodpovedá kritériám riadne vyargumentovaného rozhodnutia, čo znamená, že ani účastník konania (a ani odvolací súd) nemá možnosť zaujať stanovisko k tým záverom, ktoré okresný súd viedli k tomu, že upustil od vykonania dokazovania výsluchom účastníka, ktorého poučil o nutnosti jeho účasti na pojednávaní za týmto účelom. „Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdov svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP „ (teraz v ust. § 220 ods. 2 CSP) ide už o ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR, napr. aj III. ÚS 36/2010. Odvolací súd uzatvára, že vzhľadom na horeuvedené bližšie ozrejmene okolnosti vytykaná procesná nedôslednosť okresného súdu svojou povahou má charakter porušenia práva účastníka (odvolateľa) na spravodlivé súdne konanie, z týchto dôvodov odvolací súd musel rozsudok okresného súdu zrušiť a zároveň mu vrátil vec na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie.

25. V ďalšom konaní bude povinnosťou okresného súdu nariadiť pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov konania, po vykonaní dokazovania hlavne výsluchom povinného a jeho vyhodnotení vydá nové rozhodnutie, ktoré odôvodní tak, aby odôvodnenie rozhodnutia malo všetky zákonné náležitosti vyžadované podľa ust. § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách celého konania - vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).